

# **PROPOZYCJA WARUNKÓW DOTYCZĄCYCH BILANSOWANIA**

**Na podstawie:  
Rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2195 z dnia 23 listopada 2017 r. ustanawiającego  
wytyczne dotyczące bilansowania**

## **Dokument wyjaśniający**

Data opracowania dokumentu: 27.04.2018 r.

Autor: PSE S.A.

## Wstęp

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej (Dz.U. UE z 14.8.2009 L211/15, dalej: „Rozporządzenie 714/2009”), przewiduje ustanowienie tzw. Kodeksów Sieci i Wytycznych, stanowiących Rozporządzenia Komisji Europejskiej, uzupełniające określone w Rozporządzeniu 714/2009 rozwiązania w zakresie rynku energii elektrycznej oraz pracy systemów elektroenergetycznych.

Ramy funkcjonowania rynku bilansującego energii elektrycznej (dalej: „Rynek Bilansujący”) zostały objęte zakresem przedmiotowym Rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2195 z dnia 23 listopada 2017 r. ustanawiającego wytyczne dotyczące bilansowania (Dz.U. UE z 28.11.2017 L312/6, dalej: „Rozporządzenie 2017/2195”).

Rozporządzenie 2017/2195 reguluje zagadnienia związane z funkcjonowaniem Rynków Bilansujących w szczególności o charakterze transgranicznym, w tym:

- wdrożenie europejskich platform wymiany energii bilansującej,
- wdrożenie europejskiej platformy dla procesu kompensowania niezbilansowań,
- zasady aktywacji energii bilansującej przez Operatora Systemu Przesyłowego elektroenergetycznego (dalej: „OSP”),
- zasady pozyskiwania i wymiany mocy bilansującej,
- rozliczenia finansowe w tym zakresie.

W efekcie wdrożenia Rozporządzenia 2017/2195 na Rynku Bilansującym konkurować będą nie tylko krajowi uczestnicy rynku, ale również uczestnicy rynku zlokalizowani w obszarach innych OSP, przez co Rynek Bilansujący – wraz ze stopniowym wdrażaniem Rozporządzenia 2017/2195 – będzie nabierał charakteru paneuropejskiego.

## Warunki Dotyczące Bilansowania

Art. 18 ust. 1 Rozporządzenia 2017/2195 nakłada na PSE S.A., jako Operatora Systemu Przesyłowego elektroenergetycznego, obowiązek opracowania w terminie do dnia 18 czerwca 2018 r. (6 miesięcy od daty wejścia w życie Rozporządzenia 2017/2195) propozycji dotyczącej:

- a) warunków dla dostawców usług bilansujących;*
- b) warunków dla podmiotów odpowiedzialnych za bilansowanie<sup>1</sup>.*

Powyższe warunki na gruncie Rozporządzenia 2017/2195 (art. 18, art. 5 ust. 4 lit. c) łącznie określone są jako „Warunki Dotyczące Bilansowania” (dalej również: „Warunki”) i mają na celu zdefiniowanie m.in. racjonalnie uzasadnionych wymogów dla świadczenia usług bilansujących oraz wymogów odpowiedzialności finansowej za niezbilansowanie. W tym celu Warunki

---

<sup>1</sup> Zgodnie z pkt. 2.1.5.1.2. Warunków każdy uczestnik Rynku Bilansującego jest podmiotem odpowiedzialnym za bilansowanie w rozumieniu art. 2 pkt. 7 Rozporządzenia 2017/2195.

regulują relacje pomiędzy OSP a Dostawcami Usług Bilansujących oraz uczestnikami Rynku Bilansującego.

Propozycja Warunków jest objęta obowiązkiem konsultacji społecznych przez okres co najmniej jednego miesiąca, zgodnie z art. 10 ust. 1 i ust. 5 w zw. z art. 5 ust. 4 lit. c) Rozporządzenia 2017/2195.

## Zakres Warunków Dotyczących Bilansowania

Zgodnie z art. 18 Rozporządzenia 2017/2195 Warunki Dotyczące Bilansowania powinny określać w szczególności:

- Zasady i warunki uczestnictwa w Rynku Bilansującym (art. 18 ust. 4 lit. a), ust. 5 lit. a – c oraz ust. 6 lit. b);
- Zakres i wymogi dotyczące danych oraz informacji, wymienianych pomiędzy Dostawcami Usług Bilansujących oraz uczestnikami Rynku Bilansującego a OSP (art. 18 ust. 5 lit. d, f oraz ust. 6 lit. d);
- Czas zamknięcia bramki dla zintegrowanego procesu grafikowania<sup>2</sup> (art. 18 ust. 8 lit. a);
- Zasady wykorzystania i aktualizacji ofert dotyczących zintegrowanego procesu grafikowania (art. 18 ust. 8 lit. b - d);
- Zasady zgłaszania pozycji bilansowej oraz grafików przez uczestników rynku bilansującego OSP (art. 18 ust. 6 lit. e, j);
- Produkty wykorzystywane na Rynku Bilansującym (art. 18 ust. 5 lit. g);
- Zasady wyznaczania i odpowiedzialności za niezbilansowanie (art. 18 ust. 5 lit. e, oraz ust. 6 lit. a, c, g, l);
- Zasady rozliczeń ilościowych i wartościowych (art. 18 ust. 5 lit. h - j oraz ust. 6 lit. f, h, k);
- Konsekwencje w przypadku niespełnienia warunków mających zastosowanie do Dostawców Usług Bilansujących (art. 18 ust. 5 lit. k oraz ust. 6 lit. i).

W Warunkach Dotyczących Bilansowania mogą się również znaleźć zapisy dotyczące obowiązku informowania o niewykorzystanych mocach wytwórczych i oferowaniu tych mocy na rynku bilansującym (art. 18 ust. 7 lit. a - c) oraz wymogów zgłaszania zbilansowanej pozycji po rynku dnia następnego (art. 18 ust. 7 lit. d). Warunki dotyczące bilansowania powinny również informować o stosowaniu wybranych zwolnień i odstępstw od standardowych rozwiązań przyjętych w Rozporządzeniu 2017/2195 (art. 18 ust. 7 lit. e - g).

## Sposób przygotowania i zawartość Warunków Dotyczących Bilansowania

Zakres Warunków określony przez Rozporządzenie 2017/2195 w znacznej części pokrywa się z zakresem Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej część Bilansowanie systemu

---

<sup>2</sup> Iteracyjny proces z wykorzystaniem ofert bilansujących zawierających dane handlowe i dane techniczne poszczególnych JG<sub>Wa</sub>, JG<sub>Oa</sub> i JG<sub>SPa</sub>, uwzględniający charakterystyki rozruchu, najnowszą analizę wystarczalności obszaru regulacyjnego oraz granice bezpieczeństwa pracy systemu, jako dane wejściowe do tego procesu.

i zarządzania ograniczeniami systemowymi (dalej: „IRiESP – Bilansowanie”). W związku z tym PSE S.A. przygotowały propozycję Warunków Dotyczących Bilansowania na podstawie postanowień IRiESP - Bilansowanie, które przedmiotowo pokrywają się z zakresem Warunków Dotyczących Bilansowania, bez wprowadzania znaczących zmian w aktualnie obowiązujących zasadach funkcjonowania Rynku Bilansującego. Jedyną wprowadzoną zmianą merytoryczną dotyczy umożliwienia funkcjonowania wielu NEMO na polskim rynku energii, w związku z implementacją decyzji Prezesa URE z dnia 5 czerwca 2017 r. (znak: DDR.WRE.7128.5.2016.JPa2) zatwierdzającej „Warunki dotyczące alokacji międzyobszarowych zdolności przesyłowych i innych niezbędnych mechanizmów umożliwiających działanie więcej niż jednego NEMO<sup>3</sup> w Polsce”. Wprowadzenie tej zmiany jest motywowane faktem równoległego prowadzenia procesu konsultacji Karty aktualizacji nr CB/18/2018 IRiESP - Bilansowanie w tym zakresie.

Poszczególne warunki i metody wymagane na podstawie Rozporządzenia 2017/2195 będą opracowywane przez OSP i wdrażane stopniowo zgodnie z terminami zawartymi w Rozporządzeniu 2017/2195. Planowany termin wdrożenia wszystkich metod wynikających z Rozporządzenia 2017/2195 to grudzień 2022 r., przy czym ze względu na możliwe derogacje określone w art. 62 Rozporządzenia 2017/2195 oraz proces zatwierdzania poszczególnych warunków i metod, ww. termin może się przesunąć nawet do roku 2025.

Wraz z powstawaniem i wdrażaniem kolejnych warunków i metod na podstawie Rozporządzenia 2017/2195, oraz innych Kodeksów Sieci i Wytycznych, mających wpływ na działanie Rynku Bilansującego, Warunki Dotyczące Bilansowania będą sukcesywnie uzupełniane i dostosowywane do nowych rozwiązań.

## Wdrożenie Warunków Dotyczących Bilansowania

Po zakończeniu konsultacji społecznych Warunki Dotyczące Bilansowania zostaną przedłożone do zatwierdzenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE”).

Planowany harmonogram wdrożenia Warunków jest następujący:

- 18 czerwca 2018 r. – przedłożenie przez OSP Warunków do zatwierdzenia przez Prezesa URE;
- złożenie przez OSP do Prezesa URE stosownych kart aktualizacji IRiESP lub stosownych wniosków w terminie umożliwiającym ich zatwierdzenie przez Prezesa URE przed datą wejścia w życie Warunków;
- do 10 miesięcy po zatwierdzeniu Warunków przez Prezesa URE – aktualizacja umów z Uczestnikami Rynku Bilansującego;
- 12 miesięcy po zatwierdzeniu Warunków przez Prezesa URE – wejście Warunków w życie.

Do czasu wejścia w życie Warunków Dotyczących Bilansowania, w zakresie zasad funkcjonowania Rynku Bilansującego stosuje się zasady wynikające z IRiESP – Bilansowanie.

---

<sup>3</sup> *Nominated Energy Market Operator* – wyznaczony operator rynku energii elektrycznej, zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu 2015/1222: „to podmiot wyznaczony przez właściwy organ do wykonywania zadań związanych z jednolitym łączeniem rynków dnia następnego lub dnia bieżącego”.